N°. 706. **DE GRONDWET.** 1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

DINGSDAG 4 SEPTEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan-Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Afschaffing van alle plaatselijke accijnsen.

IV.

Ieder ingezeten is verpligt naar zijn vermogen mede te werken tot het algemeene welzijn en bij te dragen tot onderhoud van het staatsgebouw. Dit beginsel is door den heer HARTEVELT streng vast gehouden en toegepast, daar hij alleen van den hoofdelijken omslag uitzondert, die geen eigen middel van bestaan hebben of op kosten van anderen leven. Die als zoodanig algemeen bekend staan, worden niet in den aanslag begrepen, en wie, behalve deze, onvermogend zijn den aanslag te voldoen, moeten daarvan eerst doen blijken. Een noodzakelijk uitvloeisel van dit stelsel is, dat op een groot aantal oninbare posten moet worden gerekend. Ofschoon daarmede veel omslag gepaard gaat, heeft de uitvoering van dit stelsel toch eene heilzame strekking; want de aanslag herinnert aan den pligt, die op iedereen rust, de ontheffing wordt meer als een gunst beschouwd, dan wanneer er een minimum van inkomen is bepaald dat door den omslag wordt getroffen. Wel beschouwd zou die vrijstelling tot een zeker bedrag van jaarlijksch inkomen ook naar verschillende omstandigheden moeten gewijzigd worden, want zoo een inkomen van ƒ 400 aanspraak gaf op vrijstelling, wanneer daarvan een huisgezin met vier kinderen moest leven, de aanslag zou niet te bezwarend zijn, voor een éénloopend persoon. De dwangmaatregelen bij de invordering van plaatselijke directe belastingen zijn op dien grondslag gebouwd, dat er ook verschil bestaat tusschen onwillig en onvermogend. De heer HARTEVELT neemt aan dat alle ingezetenen, waaronder alle personen boven de 8 jaren, in den omslag moeten worden begrepen en dat zij *hoofdelijk*, en dus niet naar het bedrag van hun inkomen, bijdragen in den accijns op het gemaal, waarin zij allen gelijkelijk deelen. Naar dien maatstaf strekt de gemiddelde opbrengst der plaatselijke belasting op het gemaal gedurende de laatste jaren tot eersten en voornaamsten grondslag, om dezelfde reden als de accijns op het gemaal de hoeksteen van het accijnsstelsel wordt genoemd. In zooverre dus is die grondslag met regt te noemen eene bedekte heffing bij admodiatie van den gemaal accijns.

Zoo het bij die zoogenaamde *Kopfsteuer* ware gebleven, niet iedereen droeg bij tot de behoefte van de gemeente in evenredigheid tot zijn vermogen. De heer HARTEVELT doet daarom eene schrede verder, en treft allen, die naar hun stand en levenswijze vallen onder het bereik van de Rijkswet op het personeel. De grondslagen toch der personele belasting worden algemeen erkend een billijken maatstaf voor de vermoedelijke vertering op te leveren en zoo de gemeentewet verbiedt uitsluitend de grondslagen te nemen voor een maatstaf der plaatselijke directe belasting: het is opdat niet twee belastingen van denzelfden aard nevens elkander door het Rijk en de gemeenten zouden worden geheven.

Die tweede grondslag treft dus niet allen, die in de eerste hoofdelijk worden aangeslagen; maar zondert hen daarvan uit, die wegens het bedrag der huurwaarde van het door hen bewoond huis van de personele belasting zijn vrijgesteld. Men kan daartegen het bezwaar opperen, dat ons voorkomt bij den eersten aanblik niet ongegrond te zijn, namelijk dat de hoofdsommen der aanslagen in 's Rijks personele belasting reeds voor een deel met gemeente-opcenten zijn bezwaard; omdat art. 244 der gemeentewet daarvan de heffing van hoofdelijke omslagen af andere plaatselijke directe belastingen afhankelijk stelt. Dat bezwaar evenwel verdwijnt, wanneer men in aanmerking neemt, dat al die belastingschuldigen in meerder of mindere mate reeds deelden in de heffing der 7 gemeente-opcenten op het personeel en de heer HARTEVELT ook in aanmerking genomen had den aanslag in de bestaande plaatselijke directe belasting, waarvan de voortdurende heffing niet geoorloofd is; zoodat te regt de opbrengst naar den tweeden grondslag in de plaats treedt van het tarweverbruik en van den accijns op het geslagt, — beiden verbonden aan de levenswijze van den middenstand; die gerekend kan worden onder de tarwebroodeters en vleesch-verbruikers.

Evenwel onder hen, die door de personele belasting getroffen worden, zijn er ook weder van wie gezegd kan worden dat hun levenswijze niet in gelijke verhouding staat tot hun inkomen, of die niet door deze belasting worden getroffen, ofschoon hun inkomen zulks wel zou toelaten. De zoodanigen wilde de heer HARTEVELT betrekken bij een derden grondslag, die het vermoedelijk inkomen der belastingschuldigen dadelijk zou treffen, evenwel niet buiten aanmerking zou laten, wat reeds naar den eersten en tweeden grondslag was aangeslagen. Wij ontkennen geenszins, dat die laatste grondslag ons de meeste stof tot bezwaar oplevert, ofschoon de heer HARTEVELT hierbij wilde gelet hebben op den aanslag, in de bestaande plaatselijke directe belasting, naar het belastbaar inkomen der woonhuizen, tegen 8 pct. der huurwaarde. Dat bezwaar moge te Leijden in het oog van den heer H. niet hebben gewogen; voor elke andere gemeente is de toepassing van dezen derden grondslag niet zonder bezwaar. Uit de in der tijd openbaar gemaakte verslagen is gebleken, dat de uitvoerlijkheid van het voorstel mogelijk is, daar zelfs van de grootste helft der ingezetenen de aanslagen, volgens de drie grondslagen waren berekend en op kohieren gebragt, welke onder de oogen zijn gelegd van de raadsleden, om de vermoedelijke uitkomsten van het stelsel te kunnen beoordeelen. Hoe het ook zij, de strekking van het voorstel was, om eene meer billijke verhouding te brengen tusschen de belastingen en het inkomen der ingezetenen, alle belemmeringen weg te nemen voor den handel en de nijverheid, en grooter vertier te bevorderen door de invoering van een eenvoudig en onkostbaar belastingstelsel, dat, zoo min mogelijk, de ingezetenen bemoeijelijkt met aangifte en verklaringen te eischen en slechts geringe kosten tot de invordering behoeft.

Wie zal de wenschelijkheid ontkennen voor de gemeenten, om zulk een belastingstelsel te kunnen invoeren, dat die eigenschappen bezit? De heer HARTEVELT heeft getracht aan dien wensch te gemoet te komen, en is buiten de gelegenheid gesteld, om de uitvoerlijkheid te beproeven. Het beginsel, dat hem tot zijn plan dreef, werd miskend; maar dat beginsel is toch met de terzijdestelling van zijn voorstel niet kunnen vernietigd worden. Wie had ooit kunnen verwachten, dat reeds zoo spoedig, reeds binnen den tijd van drie jaren, dat beginsel door verschillende omstandigheden zulke vorderingen zou gemaakt hebben als waarover wij ons thans mogen verblijden? Of heeft het niet, beter gezegd, zich zelf geholpen?

De heer HARTEVELT is nog niet van het tooneel dezer wereld afgetreden, zoodat hij zich nog zou kunnen verheugen in de zelfvoldoening, dat na nog eenigen tijd van tegenkanting en strijd, zijn doel, de afschaffing van alle plaatselijke accijnsen, zal worden bereikt. Hij erkende, dat met de heffing van *elke* belasting bezwaren gepaard gingen; maar dat met zijn plan verbonden was:

»eene eenvoudige invordering,
»een min kostbaar beheer,
»vrije handel,
»ontwikkeling der nijverheid,
»een onbelemmerd verkeer met andere gemeenten.»

Er scheen bij hem eene onwrikbare overtuiging te huisvesten van de zegenrijke uitkomsten zijner bedoelingen, daar hij aan het slot van zijn voorstel verklaarde:

»Het is mij immers alsof ik, in het vooruitzigt, den »binnenlandschen handel herwaarts te zien overgeplaatst »eene sints lang voor Leijden door ieder gewenscht »vertier te gemoet ga, wanneer het aangeprezen stelsel »wordt toegepast.»

Mogt men bij den strijd, dien wij dagelijks kunnen opmerken, ten aanzien der grondslagen, waarop de heffing eener plaatselijke directe belasting zal rusten, toch niet uit het oog verliezen, dat men in de staathuishoudkundige wetenschap ook acht geeft op de geschiedenis en ervaring, en dat men niet dadelijk tot den hoogsten trap van ontwikkeling gekomen is. Welk een hemelsbreed verschil is er toch in de heffing van accijnsen *nu* en *vóór* vijftig jaren? Men weet, dat het vindingrijk vernuft reuzenschreden heeft gemaakt, om het toezigt te verschalken, en dat de vorderingen van natuur- en scheikunde uitnemend hebben bijgedragen, om dat toezigt al scherper en scherper te doen worden, zoodat het ten laatste strekken zou, om de nijverheid geheel te dooden. De heffing van directe belastingen staat niet aan zulke middelen van bestrijding bloot en het zou voorzeker de beste hulde zijn, toegebragt aan de goede trouw der Nederlandsche Natie, den regtstreeks van haar eischte, wat zij toch verpligt is bij te dragen, zonder voor teleurstelling te vreezen. Hoe het ook zij: verschillende belangen maken eene proefneming raadzaam en de afschaffing van het gemaal zal tot eene afschaffing van alle plaatselijke accijnsen den weg banen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Op den overvloed der laatste dagen, het gevolg der mededeeling van de officiële documenten, omtrent de militaire gebeurtenissen in het Noorden en in de Krim volgt thans bijna volslagen gebrek aan staatkundige nieuwstijdingen.

Uit Marseille wordt in eene telegrafische depêche dd. Zaturdag 1 Sept. gemeld:

Abd-el-Kader is met de *Thabor* alhier aangekomen en vertrekt heden avond naar Parijs.

De berigten uit Konstantinopel zijn van 23 Augustus. Omar-Pacha was den dag van den Bairam te Konstantinopel gebleven, en zou daags daarna naar de Krim en van daar naar Azie vertrekken. De Fransche hoofd-officier de Mettray was tot zijn adjudant benoemd. De versterkingen zullen tot 30,000 man gebragt worden. Een Turksch legerbulletin meldt, dat de Russen den 4den eene batterij van Kars aangetast hebben, doch dat zij afgeslagen en hunne voorposten tot Keupri-Keuni teruggeslagen zijn. Mehemet-Pacha kwam weder in gunst. Hij woonde den optogt van den Bairam in het gevolg des Sultans bij. Er was sprake om hem tot minister van marine en Vely-Pacha tot minister van koophandel te benoemen. Reschid-Pacha was aan al deze intrigues vreemd gebleven. Eene brigade Fransche troepen onder den generaal Sol was weder naar de Krim ingescheept; de gendarmes en de garde bleven voorloopig te Maslak. Het Engelsch-Turksche contingent was gereed om te vertrekken en dagelijks werd het Engelsch vreemden legioen verwacht.

Een aantal van 1500 Russische gekwetsten was aldaar aangekomen.

Lord Stratford de Redcliffe stond op zijn vertrek naar Balaklava.

Een brief uit Odessa meldt, dat duizende Russen werkzaam zijn aan het versterken of versperren der doortogten aan de Slinkzee. Volgens officieel berigt is het in Besarabie aan neutrale bodems geoorloofd granen te Ismail in te laden.

Prins Gortschakoff meldt van den 30sten het volgende: «In den nacht van den 29en hebben wij uit het oude lunet Kamschatka een groot aantal projectielen geworpen.

«Het vuur van den vijand was gematigd; bij tusschenpoozen echter vrij hevig.»

Toen wij eenige dagen geleden spraken van het gerucht, te Parijs in omloop, dat Denemarken op het punt zou zijn om een of- en defensief verbond met de Westersche mogendheden te sluiten deden wij opmerken, dat, naar ons voorkwam, het tijdstip daartoe slechts gekozen is.

Thans wordt uit Parijs onze twijfel volkomen bevestigd. Wel verre, dat Denemarken genegen zou zijn om zich met Engeland en Frankrijk te vereenigen, teneinde Rusland den oorlog te verklaren, merkt men, integendeel, eene zekere verkoeling op tusschen het hof van Kopenhagen en dat der Tuilerien.

Ook aan deze verkoeling gelooven wij niet veel; de betrekkingen tusschen de beide hoven zijn, gelooven wij, zooals zij bij den aanvang van den krijg waren: niet meer verkoeld en ook niet inniger.

De betrekkingen tusschen het Koningrijk Napels en de Westersche mogendheden nemen, daarentegen, meer en meer een vijandelijk karakter aan. Zoo spraken eenigen tijd geleden de Engelsche bladen van botsingen tusschen de politie van

Napels en den eersten secretaris van de Britsche ambassade. In een brief uit dezelfde stad, van de Parijsche Presse, vinden wij ook vermeld, dat de schout-bij-nacht Pellion, die den 15 aan de anker-plaats van Messine aankwam, de stad met een salvo zou begroet hebben, terwijl citadel en vloot dit onbeantwoord lieten. De la Cour, Fransch minister te Napels, zou gelast zijn om deswege cathegorische verklaringen te vragen. Een dergelijke beleediging vrijwillig door de Napelsche regering der Fransche vlag aangedaan, komt ons zoo min waarschijnlijk voor, zoodat wij het noodig achten, om er geloof aan te kunnen hechten nadere bevestiging van dit feit af te wachten.

Eene andere correspondentie van hetzelfde blad, maar uit St. Petersburg komende, spreekt in het breede omtrent de zeer druk diplomatische betrekkingen, welke het Russische hof met de kabinetten van Napels, Rome en Athene onderhoudt. In Italie zou de heer Kisseleff de nieuwe zaakgelastigde te Parijs te kennen gegeven hebben, dat zijne regering aan den Paus zou overlaten de keuze en de benoeming van bisschoppen en prelaten voor de episcopale zetels van het koningrijk Polen. Ofschoon reeds sprake was van deze belangrijke concessie, welke Czaar Nicolaas altijd geweigerd had en waaraan de heilige stoel veel waarde hecht, gelooven zij echter niet, dat de zaken reeds zoo ver gevorderd zijn, als de correspondent van de *Presse* verzekert. Wellígt zijn het wel de geschillen tusschen Rome en Piemont, welke in het leven geroepen hebben die geruchten, welke wij meenen te moeten wantrouwen.

Wij zeggen hetzelfde ten aanzien dergenen, volgens welke de invloed van Rusland niet vreemd zou zijn aan de vijandelijke houding der Napelsche regering ten aanzien der geallieerde mogendheden. De Koning van Napels heeft de aanblazingen van Rusland niet noodig om tegenover Engeland en Frankrijk koelheid aan den dag te leggen. Voor de eene mogendheid heeft hij weinig sympathie, omdat zij hem beschuldigd de eerste oorzaak te zijn van het oproer in Sicilië; wat de andere betreft, hij vreest die, omdat eene magtige partij van ontevredenen op haar steunt.

De invloed van Rusland te Athene komt ons meer waarschijnlijk en beter verklaarbaar voor. Het is in den toestand, waarin Griekenland zich bevindt niet te verwonderen, dat de heer Zographos, minister-plenipotentiaris van dat land te St. Petersburg zich namens Koning Otto beklaagd heeft, zoo als de correspondent van de *Presse* zegt, wegens den steun, welken de Westersche mogendheden aan generaal Kalergi verleenen, en dat de heer Persiani, de Russische zaakgelastigde te Athene, bevel ontvangen heeft, zich te verstaan met zijne ambtgenooten van Pruissen en Oostenrijk om den Engelsch-Franschen invloed onschadelijk te maken.

Wij hebben reeds gemeld, dat in eene ophanden zijnde consistorie, waarvan de dagteekening nog niet bepaald is en dat sommigen in de maand November en anderen in de tweede helft van September stellen, de Paus verschillende benoemingen en veranderingen in het personeel der vreemde nuntiussen zal bekend maken, zoo als ook bij de hooge ambtenaren der kerk. Onder deze ophanden zijnde benoemingen, vermeldt eene correspondentie, aan den *Moniteur* gerigt, die van den kardinaal Viale, thans nuntius te Weenen, tot aartsbisschop van Bologne, ter vervanging van den kardinaal Oppozini, overleden. De heer Belgrado, internuntius te 's Gravenhage, zal benoemd worden tot bisschop van Ascoli. De *Moniteur* voegt er bij, dat het concordaat, hetwelk tusschen den Heiligen Stoel en Oostenrijk geteekend is in hetzelfde consistorie zal worden geproclameerd.

Nadat de Deensche kamers de wijzigingen in de grondwet van Denemarken ten einde gebragt hebben, eigenlijk gezegd wijzigingen, welke zij aannamen gelijk men weet onder voorbehoud, om later het tijdstip van in-werking-brenging te bepalen zullen de kamers zich thans bezig te houden hebben met het ontwerp tot algemeene constitutie voor alle deelen der monarchie. De regering heeft dat laatste ontwerp, reeds onder voorbehoud door de koninklijken raad aangenomen, in de zitting van de Landsthing van 29 Aug. ter tafel gebragt. De eerste minister heeft de aanbieding daarvan gemotiveerd in eene redevoering, welke niet minder dan twee uren duurde, en eindigde met de verklaring, dat al de ministers bereid waren af te treden, zoo het ontwerp weêrstand mogt ontmoeten.

In de zitting van den volgenden dag, den 30sten, heeft de *Landsthing* een comité zamengesteld uit negen leden bestaande, om dit ontwerp te onderzoeken.

Volgens hetgeen men uit Kopenhagen aan de *Nouvelliste* meldt, was de meerderheid der Commissie der ministeriële voorstellen gunstig gezind.

Koning Ferdinand VII heeft zijne goedkeuring geschonken aan de wijzigingen, door de beide Kamers aangenomen in de Denemarksche constitutie van 1849.

In eene telegraphische depêche uit Berlijn, dd. Vrijdag 31 Aug., (4 ure 's middags), wordt gemeld:

De zoo even verschijnende *Preussische Correspondenz* berigt, dat de Koning heeft goedgevonden te bepalen, dat de vrije invoer van granen, peulvruchten en meel tot 30 September 1856 zal voortduren. De schikkingen ten deze met de staten van het Tolverbond te maken, zullen onverwijld volgen.

FRANSCHE POST.

In de staatkunde is bij voortduring veel kalmte. De aandacht was in de laatste dagen enkel gevestigd op het exceptioneel blijk van onderscheiding, dat de Keizer aan Reschid-Pecha, in den persoon van zijn zoon Mehemet-Bey, deed te beurt vallen. In weêrwil echter van het vertrouwen, dat de zoon van den Ottomanischen zaakgelastigde bij de Fransche Regering schijnt te genieten, zegt men, dat Vely-Pacha veel kans heeft, om benoemd te worden tot Minister van Koophandel.

[illegible] avond heeft de Keizer de Tentoonstelling bezocht, nadat zij reeds voor het publiek gesloten was. Hij heeft in het Oostenrijksch gedeelte een uitmuntende meerschuimen pijp gekocht. Hij doorliep vlug het Belgische gedeelte en nam vervolgens de Fransche wapenen en de tentoonstelling van landbouw in oogenschouw. Het bezoek van Z. M. duurde ongeveer een uur.

— De jurys der verschillende klassen, hebben ongeveer 300 gouden medailles voorgesteld. Maar de centrale jury van Presidenten en Vice-presidenten, zal dit getal op de helft brengen. Velen zullen zich misrekend hebben.

— De reis naar Biarritz, welke de Keizerin, naar men wil, op dit tijdstip van het jaar zou doen, is geheel opgegeven, tengevolge van den belangwekkenden toestand, waarin H. M. zich bevindt.

— Er is te Parijs veel beweging naar de Provincien en omgekeerd. Alle hooge ambtenaren en staatsmannen zijn op weg.

— Men meldt, dat eene Russische dame van uitnemende schoonheid en een aardig fortuintje bezittende, te Lyon is aangekomen, vergezeld van een fourrier der Zouaven, die haar redde in een der rijke steden van de Krim, welke door de projectielen der geallieerden was aangetast. Op haar beurt heeft deze dame den ridderlijken fourrier, die gewond werd, verzorgd. Wat meer is, zij heeft zich aan zijne fortuin verbonden, of om juister uit te drukken, zij heeft de hare aan zijn lot verbonden, en men meldt zelf het stellig op handen zijn van een huwelijk, opdat de overeenkomst met eene vaudeville nog meer volmaakt zij.

Gewis, indien dit avontuur vroeger bekend ware geweest, dan zou men daarvan partij getrokken hebben voor een stuk, dat dezer dagen in het *Théâtre des Variétés* werd ten tooneele gevoerd, getiteld: *la Théâtre des Zouaves.*

— Van alle blijken van bewondering, welke het dappere Fransche leger, dat vóór Sebastopol strijdt, mogt te beurt vallen, is er geen hetwelk meer op prijs behoort gesteld te worden, dan dat de Koningin van Engeland, gedurende haar verblijf in Parijs, aan den dag legde. H. M., wier woorden en daden van zoo veel tact en kieschheid getuigenis gaven en op zoo gelukkige wijs het verbond der beide natien bezegelden, was vooral bijzonder geinspireerd, toen zij den generaal Canrobert in een gehoor ontving. Die ontvangst was minzaam en welwillend tevens. Zij zag in hem den oud-opperbevelhebber en den vertegenwoordiger van het leger, en als zoodanig bejegende zij hem ook.

De generaal, die eerst den dag vóór de aankomst der Koningin te Parijs kwam en te huis moest blijven wegens vermoeijenis en koorts, kon zich niet bij den stoet voegen welke H. M. te gemoet ging, noch zich des avonds naar St. Cloud begeven. De Koningin merkte zijne afwezigheid op en gaf daaromtrent haar leedwezen te kennen. Den volgenden dag, Zondag, werd de generaal op bevel des Keizers te St. Cloud ontboden om daar te komen dineren. Hij wachtte daar in de salon met de andere adjudanten des Keizers, en de genoodigden, toen de Koningin aan de arm des Keizers binnentrad. Zoodra zij den generaal bemerkte, ging zij naar hem toe en rigtte zeer welwillende en gevoelige woorden tot hem, zoo als o. a. dat zij zich gelukkig achtte hem te ontmoeten, ten einde hem te bedanken voor de goede verstandhouding, welke hij steeds met haar leger had bevorderd, en om hem tevens geluk te wenschen voor de groote zaken, welke het Fransche leger onder zijn kommandement had volbragt.

Toen men in de eetzaal gekomen was, wilde generaal Canrobert gaan zitten in de nabijheid der plaats, waar hij zich bevond; de Koningin deed hem echter roepen, en aan hare linkerhand zitten. Gedurende het middagmaal onderhield zij zich zeer veel met hem, en scheen er behagen in te scheppen om uit zijn mond bijzonderheden te vernemen omtrent hetgeen in de Krim voorvalt, de staat der geallieerde legers, de leiding en den vermoedelijken uitslag des oorlogs, hetgeen zij alles met levendige belangstelling aanhoorde. Wij meenen hier te mogen bijvoegen, dat Canrobert, ofschoon meer dan iemand de moeijelijkheden der onderneming erkennende, volstrekt niet twijfelt aan den goeden uitslag der pogingen van de geallieerden tegen Sebastopol.

Maandag was generaal Canrobert uitgenoodigd om zich te St. Cloud in het vertrek van Prins Albert te bevinden. Hij hield zich daar geruimen tijd op en sprak met de Prins zeer veel omtrent de oorlogsaangelegenheden, toen de Koningin binnentrad, zonder zich vooraf te hebben doen aanmelden. Het was de Prins zelf, die zich tot den generaal rigtende, zeide: « de Koningin! » De generaal maakte zich gereed om te vertrekken, maar de Koningin hield hem daarvan terug. Zij ging zitten, en toen zij zag, dat de generaal overeind bleef staan, noodigde zij hem op zeer bevallige wijze uit om plaats te nemen, en daarop zeide zij, dat zij hem, met toestemming van Z. M. den Keizer het groot-kruis van hare Bath-orde opdroeg, als een blijk harer erkentelijkheid voor de diensten, welke hij haar leger bewezen had, hetgeen zij hem zelve wilde aankondigen.

De Koningin prees gedurende dat onderhoud het gedrag van het Fransche leger zeer.

Andere blijken van achting zijn den generaal Canrobert nog te beurt gevallen, die hem evenzeer hoogst aangenaam moeten zijn.

Binnenland.

's Gravenhage, 3 September.

Het Staatsblad no. 114 bevat een besluit van 27 Augustus jl., waarbij bepaald wordt, dat met wijziging van art. 83 van het Reglement betreffende de wijze van eedsaflegging der onderscheidene regterlijke ambtenaren, de afwezigheid, de afwisseling en de orde van de inwendige dienst van den Hoogen Raad, gelijk mede van de Hoven en Regtbanken, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 14 September 1838 (*Staatsblad* no. 36), wanneer in verschillende strafzaken vonnissen zijn gewezen, die, met uitzondering van namen, tijd en plaats, geheel eensluidend zijn, voortaan slechts van één dier vonnissen extract aan de bij genoemd artikel bedoelde regterlijke ambtenaren zal worden gezonden, en van de overige eensluidenden alleen melding gemaakt op den bij te voegen staat.

* Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden wordt morgen ochtend ten 5 ure, van HD. buitenlandsche reis, op het buitengoed het *Huis de Pauw*, aan den Leidschen straatweg gelegen, terug verwacht.

* In de zitting van den gemeenteraad alhier van den 31 Aug. jl. is o. a. gekomen eene resolutie van Gedep. Staten, waarbij aan Burg. en Weth. van 's Gravenhage wordt kennis gegeven, dat bij voorloopig onderzoek der algemeene politie-verordening voor de gemeente, vastgesteld door den Raad den 7 dezer, is gebleken, dat daarin enkele bepalingen voorkomen, welke in een reglement van gelijken aard in eene andere gemeente tot bedenkingen hebben aanleiding gegeven, die aan den Min. van Binnenl. Zaken zijn onderworpen; terwijl het buitendien niet mogelijk is eene verordening van dien omvang als de hier bedoelde, in het bij art. 167 der gemeentewet, bepaalde tijdsbestek volledig te onderzoeken, weshalve vooralsnog de ontvangst daarvan niet kan worden berigt, en dus de afkondiging nog niet zal kunnen plaats hebben. Zullende zoodra Gedep. Staten met het gevoelen des Ministers zullen zijn bekend gemaakt, aan de zaak verder gevolg worden gegeven.

* Burg. en Wethouders van 's Gravenhage hebben bekend gemaakt, dat met Maandag 3 Sept., de Veenestraat weder voor de passage met rijtuigen is geopend terwijl daarentegen de Hofpoort, wegens de noodige herstellingen aan de daarbij gelegen brug, voor eenige dagen afgesloten is.

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de Oude Doelen* afgestapt, graaf Wilhelm de Hardenbergh en graaf Guido de Schweinitz, Kon. Pruiss. majoor van de landmagt, beide komende van Baden; Charles A. Joy en familie, doctor in de philosophie en professor in de scheikunde en Horatio N. Joy, med. doctor, beide komende van New-York; Johann Rupe, van Minden en L. S. Buridge met familie, van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt de markies di Bugnano, met familie, komende van Napels en de heeren G. N. Boktin, T. Boktin en de hofraad Pikulin, allen komende van St. Petersburg, en aan den *Maréchal de Turenne* (hôtel *Fuhri*) de baron von Seckendorff en de baron von Werthem, beide komende uit Pesth.

* In de residentie is aangekomen en aan het hôtel de *Bellevue* afgestapt, de heer A. Barot, minister van Finantiën van Frankrijk met familie en gevolg, laatst komende uit Brussel, en de graaf [illegible] met familie, komende uit Bern.

* Ten gevolge van de rijzing der graanprijzen, is het maximum van den prijs van het brood bepaald als volgt: gebuild tarwebrood 37 cents, gedeeltelijk gebuild ongebuild tarwebrood 31 cents en roggebrood 16½ cents het Ned. pond. Doch vermits de uitkeering uit de spaarkas, ter voorziening in de buitengewone duurte van het brood, plaats heeft voor de eerste broodsoorten, ieder tot vier cents en voor de laatste broodsoort tot een en een halve cent per Ned. pond, blijft de prijs voor de ingezetenen van 's Gravenhage bepaald: het gebuild tarwebrood 33 cents, het gedeeltelijk gebuild en ongebuild tarwebrood 27 cents en het roggebrood 15 cents het Ned. pond.

* Van de Fransche legatie is berigt ontvangen, dat zekere Louise Bassat op 6jarigen leeftijd door hare destijds behoeftige moeder is toevertrouwd aan den heer Cignat, directeur van een paardenspel te Bourdeaux, die op zich genomen had in die stad te blijven en voor de opvoeding van het kind te zullen zorgen. Deze Cignat, Bourdeaux verlaten hebbende, moet in het vorige jaar te Brussel, en in dit jaar in Nederland voorstellingen hebben gegeven, bij zich hebbende een meisje, Louisa genaamd. De moeder van Louisa Bassat, wier omstandigheden inmiddels zijn verbeterd, wenscht thans hare dochter terug te bekomen. De hoofden van politie, wien het verblijf van Cignat bekend mogt zijn, geleven daarvan mededeeling te doen aan het Departement van Justitie, en, in geval hij zich in Nederland mogt bevinden, zorg te dragen, dat hem den wensch der moeder worde kenbaar gemaakt, onder mededeeling, dat de kosten van overbrenging der dochter naar Cenon la Bastida, bij Bourdeaux, door de Fransche legatie zullen worden gekweten.

* Gisteren is alhier de eerste steurharing aangebragt door de vischpink *Arnoldina Maria Maas*, stuurman Leendert Spaans en toebehoorende aan den reeder A. E. Maas. De vangst bestond uit 31,600 stuks van uitmuntende qualiteit zoodat men de proef om van de vervroegde vaart gebruik te maken als gelukkig geslaagd mag beschouwen.

Men weet, dat slechts twee vaartuigen voor de vroegere vaart zijn uitgerust geworden, en dezen morgen zag men reeds de tweede pink *het Avontuur*, stuurman Arie Dijkhuizen, toebehoorende aan den reeder *P. de Jager* van de visscherij terugkeeren met een nog aanzienlijker vangst dan de *Arnoldina Marie Maas.*

Ondertusschen heeft deze vaart in het bijzonder nog een ander resultaat opgeleverd, dat laten zien groote voordeelen voor deze visscherij belooft; het is dit: van de haringvleet, bestaande uit 82 netten heeft de heer Maas 10 netten van katoen doen vervaardigen en deze in de vleet verdeeld doen plaatsen. De visscherij voor de eerste maal aldus met

katoen in plaats van met hennep-want gedreven, heeft de uitkomst de verwachting nog overtroffen De visschers verzekeren althans dat met het katoenen viswant aanmerkelijk meer haring is gevangen dan met dat van hennep gebreid. Groot mag dan inderdaad voor de visschers die uitkomst genoemd worden, daar bij de tegenwoordige hooge prijzen van het hennepgaren het katoen vischwant slecht ongeveer de helft van de gewone uitgaaf vordert.

---

* Bij dispositie van den Minister van Justitie van 31 Augustus, is E. H. Themps, agent van politie der 1ste klasse te 's Gravenhage, benoemd tot Concierge van het huis van arrest te Sneek.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is ontvangen, van den Minister van Kolonien, eene assignatie, groot *vijf duizend drie honderd acht en veertig gulden, veertien centen*, zijnde het bedrag van de in de kolonie Suriname, alsmede op de eilanden Curaçao, Aruba en Bonaire, gedane inzamelingen ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood in het vaderland, als: van Suriname *f* 3,596.49, van Curaçao *f* 1,487.60½, van Aruba *f* 101,58½ en van Bonaire *f* 162.46, totaal *f* 5,348.14.

---

* De voorraad koffij op ontvang cedullen bij de Ned. Handelmaatschappij, bedroeg in de gezamenlijke entrepôts op 31 Aug. 1854: 132,520 balen op 31 Aug. 1855: 15.677 balen; hiervan te Schiedam 31 Aug. 1854: 6.635 balen en 31 Aug. 1855; 728 balen; in Aug. 1854 waren afgeleverd: 26.873, en in Aug. 1855, 14,138 balen uit de gezamenlijke entrepôts.

---

* Nederlandsche bankopgaven, naar aanleiding van het Kon. besluit van den 9 Junij 1852 (Stbl. n° 124); omloopende bankbiljetten *f* 95.460.640, saldos van rekeningen-courant *f* 13.888.635.70½, munt- en muntmateriaal *f* 94,748 297.80½.

De Fransche regering heeft zich tot de Nederlandsche gewend met het verzoek dat deze officieel mogt worden vertegenwoordigd bij een internationaal statistisch congres, hetwelk den 10 September a. s. en volgende dagen te Parijs zal worden gehouden, met het doel om de grondslagen eener algemeene vergelijkende statistiek vast te stellen. Op voorstel van den Minister van Binnenl. Zaken is deze bij kabinetsmissive van 25 Aug. jl. no. 74 door Z. M. den Koning gemagtigd den heer Mr. M. M. van Baumhauer, met de werkzaamheden der statistiek bij het Departement van Binnenl. Zaken belast, te dien einde van regeringswege naar Parijs te zenden, en tevens aan de heer Mr. J. Ackersdijk, hoogleeraar in de beide regten te Utrecht, buiten bezwaar van 's rijks schatkist, den titel van vertegenwoordigen der regering bij dat congres te verleenen.

---

* De commissaris van politie der stad Delft noodigt alle policie-ambtenaren uit, onderzoek te willen doen naar het verblijf van Cornelis Govert, en dezen persoon in geval van ontdekking, naar Delft op te zenden. Zijn signalement is als volt: oud 14 jaren, kleedermakersleerling, zoon van Felix Govert, sjouwer aan 's Rijks constructie magazijnen, te Delft, lang ongeveer 1.13 el, voorhoofd hoog, haar en wenkbr. licht bruin, oogen blaauw, neus dik en weinig scheef, mond gewoon, kin rond, aangezigt ovaal. Merkbare teekenen: een likteeken aan het voorhoofd veroorzaakt door een val, zomersproeten om de oogen en een weinig pokdalig, kleeding: zwart lakensch buis, verschoten nanking broek, zwart lakensche pet met lederen klep, donkerblaauw gernite halsdas, grijze kousen en klompen. Genoemde jongeling heeft op den 16 Aug. jl. de woning zijner ouders verlaten.

Even als in verschillende plaatsen van ons vaderland, hebben zich dezer dagen ook te Rotterdam enkele cholera-gevallen voorgedaan. Onder de weinige slagtoffers, die de ziekte tot eergisteren aldaar maakte, telt men den heer Willem Brambacht, een man die nagenoeg zijn geheele leven in de dienst der gemeente besteed heeft. Nadat hij toch, na aanvankelijk op de Departements-school van den heer Mensing kortstondig werkzaam geweest te zijn, gedurende eenige jaren ter stedelijke thesaurie was geplaatst geweest, werd hij op 20jarigen leeftijd, den 21 September 1821 benoemd tot boekhouder der stedelijke fabrijkage, later der commissie voor de plaatselijke werken, aan welke betrekking die van secretaris dezer commissie verbonden was. 34 jaren lang onderscheidde hij zich door kunde en ijver, gelijk in het dagelijksch verkeer door minzaamheid en bereidvaardigheid om anderen ten dienste te staan. Zijn afsterven is voor zijne weduwe en verdere betrekkingen een onherstelbaar verlies, en dus ook voor de gemeente zeer te betreuren. (*R. Ct.*)

---

* De hoofd-commissaris te Rotterdam deelt mede, met verzoek van opsporing en berigt, dat te Rotterdam op 15 Junij jl., per post naar Ihlowersselm in Oost-Friesland is verzonden een brief, aan het adres van den schiffszimmerman J. Aden, inhoudende 3 bankbiljetten, zijnde: no. 868 dd. 25 September 1848, groot *f* 300; no. 344, dd. 11 Junij 1850, groot *f* 60; en no. 172, dd. 14 Junij 1849, groot *f* 40, te zamen *f* 400; welke brief op 18 Augustus jl. nog niet teregt gekomen is.

Sedert den 30 Augustus zijn te Leijden door de cholera asiatica aangetast 15 personen, waarvan 5 zijn overleden; blijven nog in behandeling 22 personen.

---

* Ten gevolge van de daarvan vroeger gedane opgave, zijn de muntbiljetten, welke waren ontvreemd uit een brief van Kuilenburg naar Haarlem verzonden, opgespoord, en thans met den vermoedelijken dader in handen der Justitie.

---

* Op Zaturdag den 25 Augustus jl., is op de Merwede, beneden de kerk te Sleeuwijk, van een voorbijvarend schip gevallen en verdronken een jongentje van ruim 10 jaren, gekleed met zwart wollen borstrok, blaauwgrijze kousen en bruin engelsch lederen broek, een katoenen hemd en een Moeder Gods beeldje aan een wit lint, haar licht blond. De vader, schipper Jan Hoenbeek van Lobith belooft aan den vinder van het lijkje, als hij het overbrengt bij den kastelein Wijnen, op den Appeldijk te Gorinchem, eene belooning van *f* 25.

---

* De officier van Justitie te Zierikzee berigt, dat in eene missive van den heer Moser te Stavenisse, aan het adres van den heer R. Dufour Jnr., wijnhandelaar te Utrecht, op den 2 Augustus 1855 aan het bestelkantoor te Stavenisse bezorgd, waren ingesloten 1 bankbiljet, No. 19, groot *f* 25; 1 muntb. no. 913, groot *f* 10; 1 coupon nat. werk. schuld van 1 April jl., geteekend G. H. Muller, no. 439 betaalbaar met *f* 9.90 en 1 postzegel van 19 cents te zamen *f* 45; en dat deze brief wordt vermist. De officier van Justitie voorn. verzoekt opsporing en berigt.

---

* Den 29 Augustus jl. is te Breda overleden de heer K. A. Goetz, gepensioneerd generaal-majoor der infanterie, kommandeur en ridder van onderscheidene orden.

---

* Den 29sten Augustus ll. is op het kasteel Mauriek te Vught overleden de heer J. Jonkheer van Beresteyn van Mauriek, lid der ridderschap van Noord-Brabant, oud-burgemeester van Vught en oud kanunnik van het kapittel van St. Pieter, te Boxtel.

Omtrent den oogst schrijft men ons uit Drenthe:

« De boekweit, het hoofdverbouw van zooveel inwoners dezer provincie, staat op die uitgestrekte en onafzienbare veenlanden overal uitmuntend en belooft een zeer rijken oogst; dit kan zoowel van de zand- als van de veenboekweit gezegd worden. Het is daarom zeer te hopen, dat het weder nog eenigen tijd gunstig moge blijven, opdat dit veelbelovend gewas niet door wind, regen of nachtvorsten benadeeld worde, zooals om dezen tijd dikwijls jaarlijks geschiedt, zoodat de blijde hoop des landmans in één oogenblik als 't ware kan verijdeld worden omtrent dit teeder gewas, dat zeer weinig tegenspoeden kan verdragen, wegens de weekelijkheid der plant.

« Het heerlijke zomerweder van de laatste dagen heeft ook zeer gunstig gewerkt op den rogge-oogst, die thans overal in deze provincie geëindigd is; het koren is vrij goed droog in de schuren verzameld en het verbouw heeft meest overal de verwachting niet alleen voldaan, maar zelfs overtroffen; dat de aren groot en zeer goed moeten geladen zijn, blijkt vooral uit de hier en daar plaats gehad hebbende verkoopingen van rogge, waarvan de prijzen ongekend hoog waren; op sommige plaatsen is zelfs de vim of 100 schoven, waaruit gewoonlijk ongeveer een mud zaad wordt gedorscht, en verkocht voor *f* 15 à *f* 20; een prijs dus, aanmerkelijk meer dan een mud rogge ter markt komend wordt verkocht; de kwaliteit is ook zeer goed; zij heeft zelfs eene buitengewone zwaarte, althans hier is reeds nieuwe rogge verkocht, die een gewigt had van 158 ponden het mud, dewijl gewoonlijk de rogge al zeer best genoemd wordt, wanneer genoemde hoeveelheid een gewigt heeft van 140 à 150 ponden.

« Nog kan men met genoegen melden, dat de ziekte in de aardappelen sedert eenige dagen nagenoeg geheel in de Drenthsche streken tot staan is gekomen; het droogend weder schijnt daaraan bijna even plotseling een einde gemaakt te hebben, als onlangs het vochtige warme weder de ziekte overal als eensklaps deed ontstaan en op erge wijze ging voortplanten. De ziekte heeft veel minder nadeel aan dat gewas toegebragt dan men vreesde, als zijnde wel het loof in meerdere of mindere mate door de ziekte aangetast; doch de knol is gelukkig nog velerwege geheel vrij gebleven, en de stoel is ook in het algemeen nog genoegzaam van dien aard, dat de groeikracht in geenen deele is benomen. Dit zijn ware en zekerlijk verblijdende berigten. »

(*Utr. Ct.*)

Terwijl men hoopt, dat het der regering ernst is, om met alle mogelijke haar ten dienste staande middelen, tot de daarstelling eener dadelijke stoombootgemeenschap tusschen Nederland en O. Indië mede te werken, daar de versnelde gemeenschap met Java met eigen middelen reeds sinds lang eene ernstige gevoelde behoefte is, — wijst de *Indiër* heden op de telegraaf, die weldra van Londen op Calcutta, en verder op Singapore en Hongkong zal loopen. De noodzakelijkheid tot het vestigen van de telegraafdienst op Java zelve, heeft de regering reeds tot stappen geleid, die men hopen moet, dat tot verwezenlijking van dat plan zullen leiden, of tot het nemen van nog nadere afdoende maatregelen. Maar ook de verbinding door den telegraaf van Java met Nederland zal des te eerder de oplettendheid der regering verdienen, naarmate de daarstelling der telegraafverbinding van Britsch Indië met de Britsche hoofdstad hare voltooijing nadert. Men mag van onze regering wachten, dat zij hare aandacht ook op dit punt bij tijds zal vestigen, en dat zij niet zal wachten om stappen te doen tot het daarstellen dier verbinding, dan nadat de telegraaf sinds jaren tusschen Indostan en Engeland gunstig zal gewerkt hebben. Zonder dat het aan onzen staat misschien mogelijk zou wezen, om voor te gaan, waar het geldt de groote verbeteringen in gemeenschap in te voeren, die zoo zeer de algemeene welvaart der maatschappij bevorderen, zou het daarentegen rampzalig wezen, als wij steeds onder de laatsten wezen moesten, om ons aan de verbeterde gemeenschapslijnen, door grootere mogendheden aangerigt, aan te sluiten, gelijk dit met de spoorwegen helaas 't geval was.

Wij hopen en verwachten het tevens van de tegenwoordige regering, dat ze in deze diligent zal wezen, om het goede en zelfs hoognoodige zooveel en zoo haastig mogelijk te helpen bevorderen. (*U. Ct.*)

Van een vriendelijke hand, zegt de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* hebben wij het volgende extract uit het journal van kapt. K. D. Breuning ontvangen, gehouden aan boord van het barkschip *Scheveningen*, op de reis van Rotterdam naar Batavia.

« Op Zondag 20 Mei ll., des namiddags ten drie ure, ontwaarden wij in het N. O. een voorwerp, veel gelijkende op een eiland, en in vorm overeenkomende met dat, genaamd Toppershoedje, in straat Sunda.

« De kapitein ging met den verrekijker in den barkstop en bleef steeds van meening niet anders dan land te zien. Volgens bestek waren wij op 36° 19' ZBr., en 3° 47' O. L van Greenwich, en daar op deze hoogte geene rots, klip of eiland op de kaart bekend was, besloot de kapitein om af te houden, ten einde, indien het werkelijk iets dergelijks was, te trachten het naauwkeuriger te onderzoeken, en, zoo mogelijk, ten algemeene nutte, de lengte en breedte er van te bepalen.

« Alzoo hielden wij af en bleven, al naderende bij de vroeger geuite meening, tot dat eene Noord-Oostelijke afwijking van het voorwerp hieraan eenigzins deed twijfelen, wij hadden echter sedert eenige dagen dergelijke afwijking ondervonden en dachten, dat dit ook hier het geval zoude zijn, terwijl het al meer en meer om de Noord trok. Wij stuurden N. en O. en kwamen op het denkbeeld, dat het een omgekanteld schip mogt wezen, daar de spiegelgladde oppervlakte de gedachte van land te zien, geheel deed verdwijnen. Van lieverlede kreeg het meer en meer het aanzien van een verongelukt schip, waartoe het echter nog al groot was, terwijl die opinie versterkt was, doordien het voorwerp scheen geplankt te zijn, en dewijl er geene branding of iets gevaarlijks in den omtrek te zien was, besloten wij er digt langs te houden, ten einde het zoo juist mogelijk op te nemen.

« Op ongeveer een halve mijl afstands bespeurden wij eene streep vet of traan op het water, en werden tegelijkertijd eene walgelijke reuk gewaar, kunnende wij echter volstrekt niet bepalen, wat er eigenlijk gezien werd.

« Tot op twee kabelengten afstands genaderd, zagen wij tot aller verwondering een zeegedrogt, van verschrikkelijke grootte, en aan het eerst naderend einde een staat, veel gelijkende op een uitstekend rif, hebbende eene kwalachtige kleur; aan de zijde bevond zich een reusachtige vin en iets daarenboven een blaasgaat. De gedaante van het ligchaam was eivormig, eenigzins ingebogen op een derde gedeelte van voren af, waar een geelachtige witte streep afdaalde tot op de vin; door die deuk werd het ligchaam in twee ongelijke deelen verdeeld, welke beide zeer regelmatig eene geribde bedekking hadden, het meest overeenkomende met de deelen eener geklonken boot welke ribben van verschillende kleur en wel om den anderen geelachtig, graauw en bruinachtig zwart waren, op de naden afgescheiden door eene streep, gelijk aan de kleur van den staart. Van den kop, welke onder water stak, konden wij niets zien, alleen zagen wij het gedrogt water opblazen tot op halve hoogte van het ligchaam. Naauwkeuriger konden wij het gedrogt niet onderzoeken, want de zon was ondergegaan, en het werd duister om het schip te wenden. Volgens algemeen gevoelen en voor zoover zigtbaar, was het ligchaam lang 120, breed 40, en hoog 40 voeten, terwijl de staart 30 voet lang, en 8 breed was. Wij beschouwen het als een nimmer of ten minste zeer zeldzaam gezien zeegedrogt, althans geene der schepelingen zeiden ooit iets van het bestaan van zulk een monster gehoord te hebben. »

In ons voorlaatste nommer namen wij de oproeping van den minister van kolonien op, waarbij gegadigden werden uitgenoodigd hunne plannen voor eene stoompaket-vaart tusschen Java en Nederland mede te deelen. Wij prijzen het voorzeker, en in het hoofd van dit departement bijzonder, dat hij, die anders zulk een voorstander der nieuwere begrippen niet is, de publieke mededinging openlijk inroept, maar wanneer wij de dagteekening der oproeping in verband brengen met den dag waarop uiterlijk de « uitgewerkte plannen en voorstellen » — met de aanmelding — moet geschieden, dan — dan vragen wij is die oproeping niet voor de leus geschied? Van den 29sten Aug. tot den laatsten Sept. is toch een te kort tijdsbestek om behoorlijk de plannen te vormen, het kapitaal bijeen te brengen enz. voor eene zoo belangrijke onderneming als deze. Wij zien derhalve in de geheele oproeping niet veel meer dan een grond voor den minister om bij gelegenheid der behandeling van zijne begrooting, wanneer hem gevraagd wordt waar toch die lang beloofde stoompaket-vaart blijft, te kunnen zeggen: « de voorstellen die zijn ingekomen, waren onvoldoende en toen ik anderen heb opgeroepen is er niemand verschenen » of, zoo er iemand verschenen is, zal het zijn: « over de later ingekomen plannen is de Regering nog in onderhandeling. »

Maar die oproeping heeft ons des te meer verwonderd, omdat het gouvernement, reeds op het laatst des vorigen jaars, te kennen gaf dat men nu in onderhandeling was met « geschikte personen, » en dat men zich vleijen mogt beter te slagen dan bij vorige gelegenheden. De personen waren geschikt en leverden voldoende waarborgen; het was dus, naar het schijnt, het gouvernement, welks aanbiedingen minder voordeelig waren. Maar bij die aanbiedingen heeft het volhard, en geene onderhandeling heeft nog tot eenig besluit geleid; anders ware de oproeping overbodig. Doet ons dit niet eenigzins denken aan den man met den hoogen rug, die alle kleermakers wegzond omdat zij hem geen gladden rok konden maken? Het is gemakkelijk gezegd dat het gouvernement *hoogen prijs stelt* op de versnelde gemeenschap, maar wij voor ons hebben altijd geleerd dat hij, die het doel wil, ook de midden moet willen.

Het meest echter heeft ons in die oproeping de slotregel getroffen: «de voorkeur zal verleend worden aan de onderneming die bevonden zal worden bij de minste eischen de meeste waarborgen tot bereiking van het doel op te leveren.» Wat meent de minister daarmede? Niets? dan kon het achterwege zijn gebleven. Iets, bij voorbeeld dat men regtvaardig zou te werk gaan? Dat de zaken, niet de personen zouden worden beoordeeld? Dat spreekt zoo zeer van zelf, dat men waarlijk geneigd zou zijn te gelooven dat de minister vreesde dat hij den schijn van het tegendeel op zich zal laden. Niemand, die gezond verstand heeft, zal toch gelooven, dat men de voorkeur aan hooger eischen en minder waarborgen geven zal. (*Arnh. Ct.*)

Men schrijft uit Berlijn, dat de *Indépendance Belge* van eigenaars en redactie zal veranderen en uit Parijs is aangekocht. Het berigt is tegelijk geloof- en merkwaardig, want er kan moeijelijk iets anders mede bedoeld worden, dan dat die aankoop op last of in het belang der Fransche Regering is geschied.

Hellevoetsluis, 30 Aug. Nadat ook te dezer plaatse het al of niet behouden der belasting op het gemaal bij den Gemeenteraad een punt van overweging had uitgemaakt, heeft hij in eene gehouden vergadering van den 29sten dezer besloten, die te behouden.

Leeuwarden, 1 Sept. Gelijk in verschillende nieuwsbladen sedert eenigen tijd artikelen en berigten voorkomen betrekkelijk de geprojecteerde noordelijke spoorwegen, alle bijna van niet zeer bemoedigenden aard, terwijl velen den stand der zaken dezer zoo veel omvattende onderneming als zeer ongunstig, sommigen zelfs als hopeloos voorstellen zoo hebben ook wij voor eenigen tijd in min-bemoedigende bewoordingen ons over die zaak uitgelaten, doch zijn wij later in de gelegenheid geweest daarover meer bepaalde en tot onze blijdschap gunstige berigten van eene volgens onze beste overtuiging allezins goed en zeker ingelichte zijde in te winnen, welke wij ons haasten aan onze lezers bij deze mede te deelen. Onze bekomen informatien zijn van dien aard, dat er volstrekt geene redenen bestaan om eenig geloof aan die ongunstige berigten te moeten schenken; de hoofdzaak van het gedurig verspreiden dezer ontrustende geruchten moet gezocht worden in de zeer weinige bekendheid der berigtgevers met de vele en steeds op nieuw voorkomende bezwaren en moeijelijkheden van verschillenden aard, noodwendig aan grooten zaken verbonden en welke alle tot de voorbereidende werkzaamheden behooren; het zal tevens geen betoog behoeven dat een tijd van negen maanden niet ruim te noemen is, om daar in alles gereed te maken wat voor zoo trotsche onderneming als deze, de grootste welke nog ooit in ons land is ontworpen, noodig is. Van dien voorbereidenden tijd zijn nu eerst vijf maanden verstreken; dus nog vier maanden voorhanden, terwijl bovendien niet onopgemerkt mag blijven dat de meeste ondernemingen, veel geringer van omvang als deze, in verhouding een veel grooter termijn voor storting van waarborg-fonds etc. werdt toegestaan. Wat de finantiële bezwaren betreft waarvan sommige berigten spreken, heeft men alle redenen om gerust te zijn; het spreekt toch wel van zelf, dat een bankier, maatschappij of wie anders zich ook met de levering van kapitaal of het plaatsen van aandeelen heeft belast, die levering niet doen kan of aandeelen plaatsen mag, alvorens de teekening en plannen en de daarbij behoorende specifieke begrooting geheel gereed zijn, waaruit natuurlijk de hoegrootheid van het benoodigde kapitaal blijken moet; wanneer men slechts denkt aan teekeningen en plannen over een traject van minstens 240 Ned. mijlen spoorwegen en die minstens in duplo zoo niet in triplo moeten zijn, waar een menigte bruggen, benevens een aanzienlijk getal stations, locomotief-, rijtuigen fabrijk-gebouwen en zeer vele andere kunstwerken voorkomen, welke niet tot de dagelijksche bezigheden behooren, waaraan zulke personen welke in den regel zeggen teekenaars te zijn, kunnen geplaatst worden. En niettegenstaande dezen verbazenden arbeid, waartoe nu ruim drie maanden geleden de hoofdpunten der wegen zijn opgenomen en gewaterpast, gelooven wij te mogen aannemen, dat zoo niet alle toch wel de meeste der teekeningen en plannen gereed zijn, hetgeen trouwens te denken was van de bekwame hand, aan welke de vervaardiging is opgedragen; aan even zoo bekwame leiding meenen wij, zijn de finantiële belangen toevertrouwd, welke, naar wij van meer dan eene zijde vernemen, op gunstigen voet staan; een ander dus zamengevat is het naar onze bescheiden meening niet wel mogelijk met meerder gepasten spoed voort te gaan. Dat het publiek, twelk over 't algemeen zeer weinig bekend is met den verbazenden omvang van werkzaamheden aan groote zaken eigen, ongeduldig wordt, en meent, dat zoodra de concessie is verleend, men onmiddellijk met het leggen der aardebaan, het bouwen van stations enz. enz. kan aanvangen, stemmen wij gaarne toe, te meer daar men ons reeds voor jaren het bezit eens spoorwegs heeft voorgespiegeld; wij voor ons gelooven echter, op grond onzer informatien, dat het onmogelijk is dat heeren concessionarissen voor het einde van dit loopende jaar gereed kunnen zijn met die massa regelingen, welke voor het aanvangen van den bouw moeten zijn afgeloopen, en meenen alle redenen te hebben om gerust te hopen op eene volkomen gunstige uitkomst der zaak. (*Prov. Fr. Ct.*)

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 2 September 1855.

...iaan David van der Gon Netscher, 44 j., wedr. van Cor-...bertha Swaen, met Francisca Netscher, 28 j. — ...Bunt, 26 j., met Petronella Louisa Hartman, 27 j. — Arnoldus Stephanus Klokkers, 56 j., wedr. van Elisabeth Elena Lensing, met Anna Alida Klaverkamp, 26 j. — Jacob van Zonneveld, 25 j., met Johanna Dorothea Kokee, 24 j. — Cornelis Georg Schagen, 40 j., met Josefina Lohof, 40 j. — Karel Johannes Roberti, 22 j., met Maria Sophia Koppel, 21 j. — Christiaan Boljee, 27 j., met Maria Francina van den Oudenalder, 27 j. — Willem Johannes Batenburg, 22 j., met Johanna Tonia Maria Erkelens, 22 j. — Jasper Pronk 32 j., met Geertrui de Mos, 26 j. — Johannes Pijnaker, 38 j., wedr. van Maria Hendrica Zwennis, met Anna Catrine Zwennis, 37 j. — Willem Abbenhuis, 23 j., met Cornelia van der Meer, 23 j. — Dirk Zwiebel, 26 j., met Willemina van Dijk, 31 j. — Johannes Dirckes, 29 j., met Mijntje Elisabeth Lohoff, 25 j.

Théâtre-Royal-Français.

Debuten en Rentrées.

De volle zaal, waarmede, Zaturdagavond, ondanks de drukkende hitte, het opera-saizoen werd ingewijd, gaf het bewijs, dat de dilettanten, nog in grooten getale aanwezig, met verlangen het einde zagen naderen van de zomervacantie, waarin hun het genot van de meesterstukken van muzijk en zang te hooren is ontzegd. Met blijkbaar ongeduld wachtte men het uur af, waarop, door den eersten aanslag van de ouverture der opéra «*la Juive*» het rijk van zang- en toonkunst op nieuw geopend zou worden, om zoo velen, door zoete harmonie en verrukkelijke toonen, de aardsche zorgen te doen vergeten en in een idealischen wereld te doen zweven.

De verwachting van het publiek, omtrent hetgeen dit saizoen aan nieuwe talenten schitterends zou opleveren, was intusschen niet al te hoog gespannen. Sedert Koning Willem II had opgehouden met Koninklijke mildheid te zorgen voor de Fransche Opéra te 's Hage, in die mate zelfs dat men, in menig opzigt, *hier* beter personeel soms bezat dan te Parijs, werd ons publiek er langzaam aan gewend, om het «*théâtre-royal*» der residentie niet meer te beschouwen als een «*primus inter pares*», maar als een theater, dat, door zijne beperkte middelen, voortaan slechts kan streven in den tweeden rang eene niet al te nederige plaats te bekleeden. Het bewustzijn van deze positie, die door de kracht der omstandigheden aan onze Opéra is gegeven, getuigt, gelijk in zoo vele andere opzigten, van den gezonden zin onzer Natie, die ook in dit geval, in stede van op de herinneringen aan het *verledene* te teeren, zich schikt naar den tijd zelven en naar zijne eischen. Datzelfde bewustzijn behoort dan ook het standpunt te zijn, naar hetwelk ieder billijk en onpartijdig beoordeelaar zijne meening moet rigten. Geen vergelijking met een roemrijk, thans onbereikbaar verleden; maar het onderzoek van de vraag, in hoever het gelukt is om, in verhouding tot de beschikbare middelen, een personeel te leveren, dat in staat is om, zonder juist aan al de strengste eischen der critiek te voldoen, met genoegen gehoord te worden en sympathie op te wekken.

Dit standpunt is althans het onze, en wij wenschen van *dat* standpunt, gedurende dezen winter, eene reeks beschouwingen te leveren, die, naar wij hopen, van onze onpartijdigheid en billijkheid tevens getuigenis zullen dragen.

Al dadelijk merken wij dan op, dat het zeer moeijelijk, zoo al niet onmogelijk valt, om reeds na eene eerste voorstelling een bepaald oordeel te vellen; immers niet altijd is de artiste meester genoeg van zich zelven, om, vrij van onrust of bezorgdheid, bij het eerste optreden voor een vreemd publiek, met die vrijheid en gemakkelijkheid te zingen, die de eerste vereischten zijn om te doen kennen, wat de kunstenaar inderdaad vermag. Daarenboven kan men evenmin de verdiensten waarderen als de gebreken inzien van den zanger uit eene enkele rol; want er zijn, die in hunne debuten een climax van talent ontwikkelen, anderen, die daarin afdalen. Over het algemeen dus kan deze onze eerste beschouwing slechts eene voorloopige beoordeeling bevatten, die, naar gelang van den uitslag der volgende debuten, gewijzigd of nader bevestigd kan worden.

Op deze voorloopige beoordeeling wenschen wij ééne enkele uitzondering te maken: zij geldt de eerste chanteuse Mlle Charry. Het komt ons voor, dat deze artiste reeds bij haar eerste debut zooveel blijken van talent heeft aan den dag gelegd, dat wij niet gelooven, dat er aan hare *reussite* te twijfelen valt. Mlle Charry heeft eene uitmuntende school gehad — de school van Duprez —; zij bezit eene schoone sopraan-stem met eene merkwaardige diepte en eene helderheid en zuiverheid van geluid, als alleen bij jeugdige, nog niet afgezongen organen gehoord wordt. Daarbij is hare stem zeer sympathiek en overal heeft zij, in de rol van Rachel, getoond, zonder eenige afwijking of detonnatie, al de moeijelijke passages harer partij te kunnen volhouden. Mlle Charry zou met evenveel gemakkelijkheid de *Lucie* als de *Rachel*, de *Rosine* als de *Fides* kunnen zingen. Het is juist zulk eene stem, die wij *hier* behoeven; want onze eerste chanteuses zijn verpligt zoowel *de groote opéra* als de *traditie* te zingen. Het «*Arrêtez .... il n'est pas seul coupable*» in de tweede acte werd door haar met veel gevoel en talent gezongen en het duo, in de derde acte, tusschen haar en prinses Eudoxie, deed haar, teregt, den algemeenen bijval verwerven. Wij gelooven dan ook, reeds na deze eerste voorstelling, den directeur en het publiek met het bezit van Mlle Charry te mogen geluk wenschen; want hoezeer zij nog zoo volleerde actrice niet is als Mlle Geismar was, overtreft zij deze zeer verre in methode, correctheid van zang, en helderheid van stem. Wij belooven ons veel genoegen van deze zangeres, en wanneer zij eenmaal regt te huis zal zijn, gelooven wij stellig dat zij de lieveling van het publiek zal worden.

Omtrent den eersten tenor, den heer Chambon, en den *bassetaille*, den heer Homps, is ons oordeel slechts voorloopig.

De heer Chambon schijnt een goed acteur te zijn; althans hij heeft de rol van Eleasar zoo voortreffelijk gespeeld als wij dat vroeger van Duluc zagen. Wat den zang betreft: ook hij heeft een goede methode en wat bij de meeste ténors zeldzaam is, in de geheele moeijelijke rol, die hij had te vervullen, detonneerde hij geene enkele maal. Daarbij heeft hij den tact van 't geen de Franschen noemen: «*de toujours bien finir*,» wat hem onmiskenbaar bij het groote publiek aanbeveelt. Daarentegen mist hij eenigermate de lage toonen en heeft hij niet veel kracht in zijne stem. Om den heer Chambon juist te beoordeelen, moeten wij zijne nadere dubuten afwachten: hetgeen hij Zaturdagavond zong doet ons hem nu reeds de voorkeur geven boven Bovier-Lapierre en Masset.

De stem van den heer Homps, wij mogen het niet verzwijgen, is ons *niet* bevallen. Hij detonneert te dikwijls, dan dat het niet in het oog zou springen; het geluid zelf kunnen wij daarenboven niet aangenaam noemen. Het is mogelijk nogtans, dat onderscheidene omstandigheden er toe bijgedragen hebben, om den heer Homps van de ongunstigste zijde te leeren kennen; laat ons derhalve afwachten of de nadere debuten ons tot een ander, gunstiger oordeel kunnen leiden.

Het eerste debut van den eersten danser, den heer Tophoff, en van de tweede danseuse, Mlle. Heloïse Vercruissen, is met het meeste succes volbragt. Beiden hebben, teregt, daverende applaudissementen ontvangen, en de directeur zal, door beiden te engageren, ons zoo schrale ballet aanmerkelijk, boven dat van verleden jaar, verbeteren.

De *rentrées* waren drie in getal.

De heer Litté, *ténor-leger*, ontving de meest sympathieke welkomstgroete van het talrijk publiek. De gunst, waarin hij stond, heeft hij op nieuw in de, overigens on-dankbare rol van Leopold, weten te bevestigen, en wij zullen ons gelukkig achten, zijne zoete en welluidende stem op nieuw gedurende dit saizoen te mogen toejuichen.

De heer Gaudemar had als «*Grand-Prévot*» te weinig beteekenende rol, om Zaturdag-avond veel in aanmerking te komen. Nog altijd blijft deze bariton evenwel de lieveling van een groot deel des publieks, dat de afneming van de kracht en den omvang zijner stem vergoed ziet door eene fiksche methode, door rolvastheid en door aangename manieren.

De «*prémière chanteuse légère*,» Mlle d'Hèlens, werd met mindere warmte ontvangen, dan men zulks kon verwachten, na het onthaal, dat zij ten vorigen jare had genoten. Men schijnt hare onverstoorbare koelheid, het machinale van haar zang, — die, hoe zuiver ook, nogtans weinig omvang bezit — wat eentoonig te vinden; en wij hopen, dat zij voortaan trachte wat meer gloed en leven in haar spel te brengen, opdat de actie den zang ondersteune in wat deze te kort mogt schieten.

Over het algemeen alzoo is ons voorloopig oordeel, met uitzondering van den heer Homps, gunstig. Wij voegen hierbij, dat het orchest zich, als altijd, goed van zijne taak heeft gekweten, en dat wij nog meerdere voorstellingen moeten afwachten om te kunnen zeggen, of de verandering van «orchestmeester» al dan niet voordeelig is geweest.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderd., 6 Sept. 6½ u.
LES MOUSQUETAIRES DE LA REINE, opéra comique en 3 actes; LA TYRELIRE, vaudeville en un acte.

227ste Nederlandsche Staats-Loterij.

1e LIJST. 3e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 3864 *f* 25000; 14513 *f* 5000; 3132 en 3419 ieder *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, I September 1855.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{4}$
Dito Certificat.	3	76
Dito Dito.	4	$93\frac{1}{4}$
O. I. Leening	4	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$	
Belgie.		
Certificaten	$2\frac{1}{2}$	
D° *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	
Frankrijk.		
Obligatien	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	$18\frac{13}{16}$
Dito Buitenl.	3	
D° Binnenl. s/m.	3	$31\frac{1}{16}$
Bew. Sp. Com.		
Amort. Schuld.		$4\frac{1}{4}$
Portugal.		
Londen nieuwe.	3	$40\frac{1}{8}$
Dito uitgest.	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	103
Dito 1828/1829	5	$102\frac{7}{8}$
Cert. 1831/1838	5	$84\frac{3}{4}$
Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{8}$
Dito *Hope*	4	$77\frac{5}{8}$
Dito *Stieglitz*	4	$76\frac{3}{8}$
Dito dito 5e Ser.	4	
Dito 1854	5	$82\frac{1}{2}$
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito.	6	$59\frac{1}{4}$
Polen.		
Obligatiën	4	
Oostenrijk.		
Metaliek	5	$62\frac{11}{16}$
Dito bet. Amst.	5	$74\frac{9}{16}$
Dito Nation.	5	$67\frac{3}{8}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	32
Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	32

Gren., te Lond. p. s. 100. $2\frac{1}{2}$ pct. $18\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Ecuad... Venez. $3\frac{3}{4}$ pct. $28\frac{1}{2}$.

De markt was hoogst onbelangrijk, zoo in handel als ...

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.